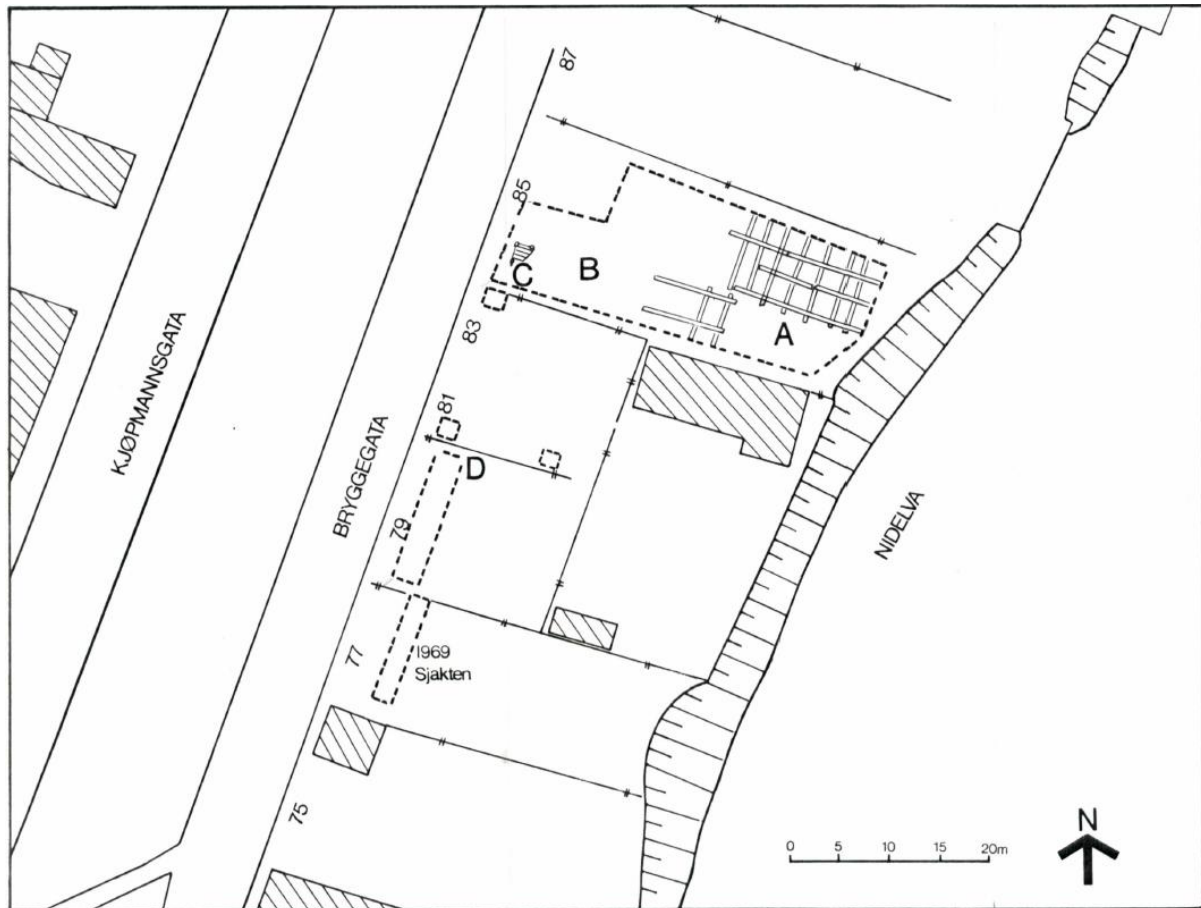

N68888–N73915

Byfunn fra nyere tid Kjøpmannsgt. 75-85, Felt H (TA 1980/5), Gbnr. 401/243, Trondheim k., Trøndelag

Figur 1. Plan over utgravningen i Kjøpmannsgata 75-85, med avmerking av område A, B, C og D

Sammendrag, gjenstander

Gjenstand	Ant.	Gjenstand	Ant.	Gjenstand	Ant.
Bånd	5	Knapp	7	Skjell	1
Bark	1	Kniv	1	Slagg	8
Båtdel	3	Knoll	1	Slire	3
Beger	1	Kost	1	Snor	1
Bolle	1	Kvernstein	1	Søkke	17
Bryne	3	Låsepinne	1	Spiker	9
Bygningsdel	2	Leirkar	1878	Spole	1
Bygningsstein	58	Lokk	12	Spuns	1
Dupp	1	Mugge	12	Stav	11
Fat	2	Mynt	2	Stein	60
Figur	1	Nagle	3	Stift	1
Flaske	32	Never	2	Stokk	1
Flis	39	Nøkkel	1	Stropp	2
Fottøy	436	Osteologisk materiale	271	Sylinder	1
Fragment	414	Påle	1	Tau	14

Gryte	1
Håndtak	3
Hank	1
Hanske	1
Horn	1
Kakkell	3
Kam	2
Kar	13
Kjede	1
Klesplagg	2
Klubbe	1

Perle	2
Pinne	5
Pipe	162
Plate	1
Plugg	41
Produksjonsavfall	194
Prøve	117
Pung	1
Rem	4
Ring	1
Skive	2

Tavle	1
Tekstil	85
Tønne	1
Ukjent	100
Vekt	2
Veske	1
Vevlodd	1
Vidje	1
Vindu	1
Vindusglass	38
Sum	4114

Sammendrag, material

Materiale	Ant.
bark/lær	1
bein	281
bergart	55
botanisk materiale	8
bronse	1
flint	10
glass	328
jern	10
jord	11
keramikk	2090
keramikk/tegl	2

Materiale	Ant.
keramikk/tekstil	1
kleber	8
kobber	2
kobberlegering	1
lær	752
lær/tre	4
lakk	1
nøtteskall	8
organisk materiale	4
pipeleire	30
skifer	3

Materiale	Ant.
skjell	7
slagg	7
tegl	82
tekstil	111
tekstil/silke	1
tre	263
tre/jern	1
ukjent	31
ukjent/slagg	1
Sum	4114

Funnomstendigheter

F. ved arkeologisk undersøkelse i Kjøpmannsgata 75–85 (NFDS hotelltomt/Royal Garden Hotel), Trondheim, Trøndelag, jul.–sept. 1980. Undersøkelsesområdet lå under 3 moh., mellom den nedre delen av Kjøpmannsgata (Bryggegata) og Nidelvas vestre bredd, dvs. innenfor tomtene til sjøbodene («warehouses», les: brygger/sjøboder) som brant ned i 1967.

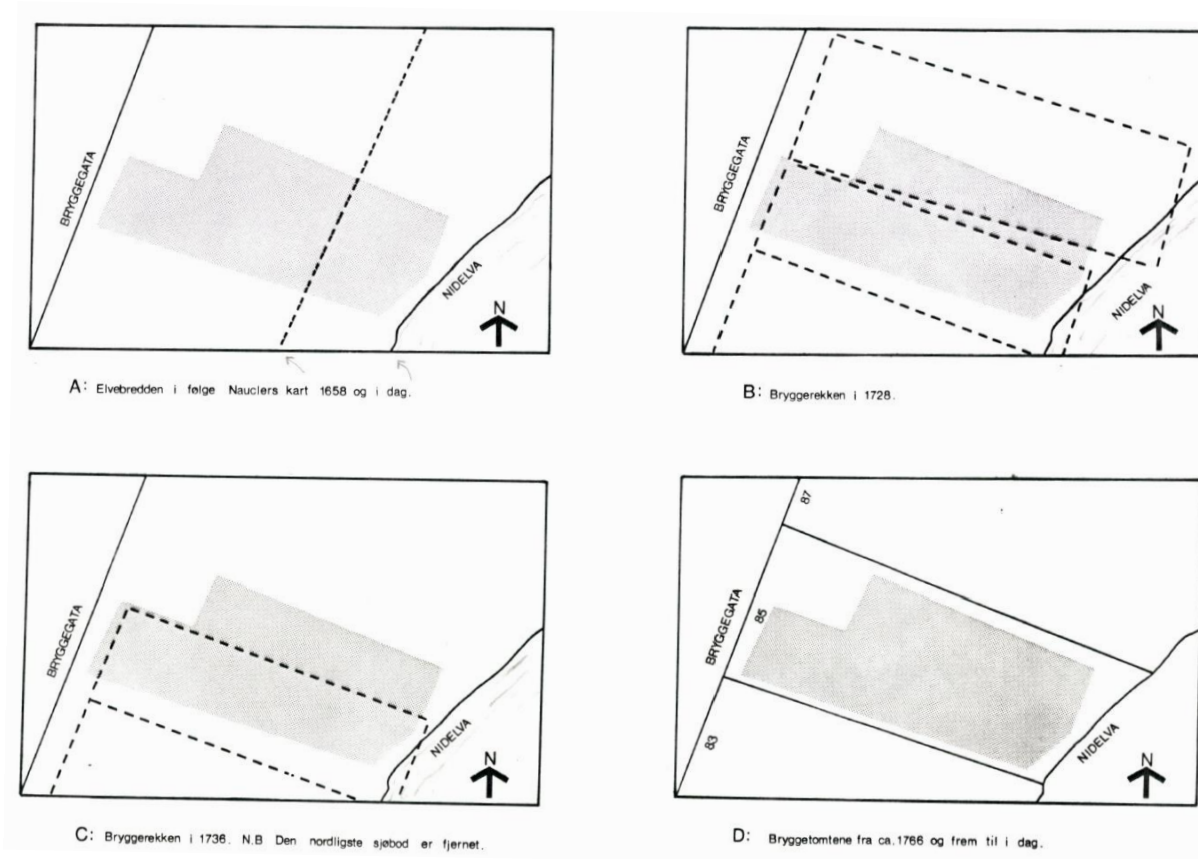
Fire delområder ble skilt ut: A, B, C og D (figur 1). Utgravningsfeltet, H, besto dessuten av fire delfelt: HA, HB, HC og HD (tidl. KJ 79). HA, HB og HC var tilgrensende og lå i Kjøpmannsgata 85. HA og HB lå innenfor område A, mens HC omfattet både område B og C, samt vestligste del av område A. HD lå i Kjøpmannsgata 79, innenfor område D.

Toppmasse ble fjernet med maskin innen manuell håndgraving tiltok med grove redskaper som krafse og spade. Undersøkelsen fulgte prinsippene for stratigrafisk graving etter single-context metoden.

Stratigrafi og faseinndeling

Elleve faser ble skilt ut innenfor område A, alle med etterreformatorisk datering. Under fase 1 ble det avleiret tykke lag med elvesedimenter over feltet, samt et fåtall gjenstander som er typologisk daterbare til 1600–1630. Ifølge rapporten kan massene trolig tolkes som deponert under historiske jordskred i 1625 og 1634. Konstruksjonene innenfor område A ble oppført i fasene 2-5. Det ble påvist tømrede kassekonstruksjoner («box constructions», les: bolverk) og stolperækker tolket som fundamenter til sjøboder som er dokumentert i historiske kilder. Den eldste konstruksjonen kan sannsynligvis dateres til perioden før bybrannen i 1681, mens øvrige fundamenter synes hovedsakelig å ha blitt oppført over flere etapper på begynnelsen av 1700-tallet. Til tross for flere endringer i

eiendomsforhold utover 1700-tallet (figur 2), er det sannsynlig at de samme fundamentene ble benyttet til senere overbygg – deriblant sjøboden som sto på stedet i perioden 1766–1967).

Figur 2. Endringer i eiendomsgrenser (stiplede/heltrukne linjer) i forhold til utgravningsfeltet HA, HB og HC (grått)

Innenfor områdene C og D ble det påvist spor etter bygninger, samt en enorm grop (område C), som kan dateres til perioden før 1681. I tillegg ble det påvist spor fra bygninger etter 1681 – innen områdene ble tatt i bruk til sjøboder. Innenfor område D ble denne bruksendringen dokumentert gjennom påvisning av en steinmur som ble tolket som fundamentet for vestgavlen til en sjøbod. I likhet med andre bevarte sjøboder langs elva, kan denne ha hatt steinfundament på land med støtte av stolper i øst, mot elva. Ingen vesentlige funn ble gjort innenfor område B.

Fra utgravningen foreligger det rapport v/Tom Chilton, i tillegg til tre dagbøker og en mengde dokumentasjon i form av tegninger og fotografier.

Feltledere var Tom Chilton, Inger Sofie Lillestø og Tor Jarl Knudsen.

Kartreferanse/-koordinater: Projeksjon: EU89-UTM; Sone 32, N: 7034786, Ø: 570117

Innberetning/litteratur: Chilton, T., 01.12.1980, The Excavation at Kjøpmannsgaten 79 to 85. NFDS Hotelltomt, Trondheim 1980

Funnet av: Tom Chilton/Inger Sofie Lillestø/Tor Jarl Knudsen

Funnår: 1980

Katalogisert av: Jo Sindre Eidshaug